

Prinsjesdag

1. Wat viel dit jaar op aan het taalgebruik?

a. De tekst bevatte kortere zinnen.

In de jaren vijftig en zestig waren de zinnen die door de koningin werden voorgelezen gemiddeld soms langer dan twintig woorden. Sindsdien zijn ze telkens een beetje korter geworden, tot de 15,3 woorden per zin in de Troonredes die zijn uitgesproken onder premier Balkenende. De lengte van de Troonrede is tegenwoordig hooguit 2000 woorden. Ter vergelijking: de kortste Troonrede bedroeg 913 woorden, terwijl de langste ruim 3000 woorden bevatte.

http://www.nrc.nl/binnenland/article1870308.ece/Troonrede_minder_woorden,_kortere_zinnen

<http://www.onzetaal.nl/column/troonrede.php>

Antilliaans

2. Wat is GEEN officiële taal op de Nederlandse Antillen?

b. Esperanto.

Vanaf 2007 is Papiaments erkend als officiële taal, waardoor het totaal samen met het Engels en het Nederlands op drie komt. Op school krijgen kinderen al sinds 2001 les in het Papiaments. Daarvoor werd in de klas alleen Nederlands gesproken. De laatste tijd schakelen veel scholen juist weer terug van Papiaments naar Nederlands, omdat er te weinig lesboeken in het Papiaments zijn. Het Esperanto is nergens een officiële taal; het is een internationale kunsttaal die is ontworpen om mensen uit verschillende culturen met elkaar te (kunnen) laten communiceren.

http://www.nrc.nl/nieuwsthema/antillen/article1934816.ece/Curacedil_ao_schakelt_terug_op_het_Nederlands

A B C ...

3. Hoeveel mensen in Nederland zijn laaggeletterd?

d. Ongeveer 1.500.000.

Dit is natuurlijk een schatting, maar desondanks een enorm aantal. Al deze mensen hebben grote moeite met lezen en schrijven, waardoor zij in het dagelijks leven of op het werk niet goed kunnen functioneren. Zij hebben bijvoorbeeld moeite om een treinkaartje te kopen, hun (klein)kind voor te lezen, bijsluiters van medicijnen te lezen, straatnaam-

borden te lezen, etc. Van deze anderhalf miljoen mensen hebben één miljoen mensen een Nederlandse achtergrond.

<http://www.weekvandealfabetisering.nl/laaggeletterdheid/>
<http://www.kennislink.nl/web/show?id=211752>

Digitale assistent

4. Wat voor soort uiting is bijna altijd problematisch voor iemand met autisme?

a. Een grapje.

Autistische kinderen hebben vaak moeite met dubbelzinnige opmerkingen en begrijpen niet altijd de letterlijke en de figuurlijke betekenis van een woord. Hierdoor komen grapjes vaak niet goed over. Omdat is gebleken dat een boodschap bij iemand met autisme beter overkomt wanneer deze visueel gepresenteerd wordt, wordt nu geëxperimenteerd met de *CommPod*, die verschillende voorgeprogrammeerde teksten in het beeldscherm van een telefoon of iPod weergeeft.

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=211631>

Biebel ien t Grunnegers

5. Wat is de betekenis van schoapen in deze zin?

a. Geschapen.

De Nederlandse vertaling van de zin is: 'In het begin heeft God hemel en aarde *geschapen*.' Zoals je ziet, wijkt de woordvorming van het Gronings af van het Nederlands. Net als in veel Friese, Drentse en Overijsselse dialecten worden voltooid deelwoorden bijvoorbeeld zonder gevormd.

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Gronings>

Italiaans of Engels?

6. Waarom wil de vereniging dat?

b. De vereniging wil meer respect voor de eigen taal afdwingen.

Onderzoek onder Italianen heeft inmiddels een rijtje van minst populaire Engelse leenwoorden opgeleverd: *week-end*, *OK*, *welfare* en *briefing*. In Frankrijk zijn ze overigens erg strikt in het handhaven van de eigen taal; er bestaat zelfs een Frans woord voor computer: *ordinateur*. Het Japans is wat dat betreft weer het andere uiterste: daar hebben ze het Engelse woord *rice* ('rijst') overgenomen als woord voor het belangrijkste nationale voedsel van Japan.

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/7608860.stm>

Wie gebruikt de duidelijkste taal?

7. Aan wie werd de prijs dit jaar uitgereikt?

b. Alexander Pechtold.

De Jargonbrigade is een paar jaar geleden in het leven geroepen om politici te stimuleren klare taal te spreken. Er wordt gelet op jargon, woordkeuze, duidelijkheid van de boodschap en interactie met jongeren. Dit jaar was Pechtold (D66) het best te begrijpen. De brigade reikt ook elk jaar de Zwetsprijs uit aan de politicus die het minst duidelijk formuleert. Dat was dit jaar Mariëtte Hamer van de PvdA.

<http://www.bndestem.nl/algemeen/binnenland/3737733/JeugdraadPechtold-spreekt-klare-taal.ece>

Internationale Talendag

8. Wat is die doelstelling?

b. Dat zo veel mogelijk Europeanen naast hun eigen taal nog twee andere Europese talen spreken.

Om de taalverscheidenheid in Europa te bewaren wil de Europese Unie een omgeving scheppen die bevorderlijk is voor het leren van meerdere talen. Engels is nu de meest gesproken taal in Europa en dit kan op termijn de taalverscheidenheid in Europa in gevaar brengen. Daarom is de doelstelling 'moedertaal plus twee andere talen' in het beleid opgenomen.

<http://www.europa-nu.nl/9353000/1/j9vvh6nf08temv0/vh7douknndsz#p2>

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

studereninleiden.nl

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.